

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародні соціальні стандарти

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Міжнародне та Європейське право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжнародні соціальні стандарти
Викладач (-і)	Кохан Наталія Василівна, доц., к.ю.н., доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	Кохан Наталія Василівна (0342) 507822
Е-mail викладача	Кохан Наталія Василівна natalia.kohan@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, виконання домашньої контрольної роботи.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є міжнародні, європейські, державні соціальні стандарти, а також практика їх реалізації у національному законодавстві держави.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна частина. 2. Особлива частина. <p>Оскільки, розширення політико-економічних та соціальних зв'язків між країнами, мобільність людей, посилення інтересу до розвитку інших країн, сприяє інтенсивному розвитку міжнародних соціальних правовідносин, а це призводить відповідно до підвищеного міжнародно-соціального захисту населення. Такий захист служить ефективною гарантією особі при настанні певних соціальних ризиків сфері праці, пенсійному забезпеченні та при настанні скрутного матеріального становища чи інших соціальних ризиків.</p> <p><u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають Конституція України, Загальна Декларація прав людини, Декларація соціального прогресу та розвитку, Європейська соціальна хартія (переглянута), Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Європейський кодекс соціального забезпечення, Хартія основних прав Європейського Союзу, Конвенція Про мінімальні норми соціального забезпечення № 102, Рекомендація щодо встановлення міжнародної системи забезпечення прав у галузі соціального забезпечення № 167, Кодекс Законів про Працю України, Закони України «Про зайнятість населення», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію та інвалідам», «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», «Про соціальні послуги» та ряд інших законів і підзаконних актів.</p> <p>Застосування міжнародного законодавства, яке підтримує соціально незахищені верстви населення в умовах економічної кризи є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи держави, державних органів та всіх інституцій громадянського суспільства, соціальної держави. Без кваліфікованих спеціалістів в цій галузі нам неможливо забезпечити міжнародні стандарти в сфері праці чи соціального захисту та гарантувати особі й забезпечити її право на соціальну підтримку належного рівня. Підготовка юристів, які володіють такими знаннями, повинна стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у галузі права міжнародного соціального забезпечення на базі стійкої сформованої правової культури мислення та підтримки з боку держави.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	

Мета вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні соціальні стандарти» полягає в отриманні студентами теоретичних знань у сфері міжнародно-правового забезпечення осіб соціальними стандартами та їх закріплення у національному законодавстві країни і формуванні практичних навичок застосування міжнародних соціальних стандартів при захисті порушеного права.

Основними цілями вивчення дисципліни «Міжнародні соціальні стандарти» є сприяння формуванню у студентів уміння орієнтуватися в системі міжнародних, європейських та державних соціальних стандартів, аналізувати й узагальнювати вивчений матеріал, правильно застосовувати норми міжнародного та національного законодавства в практичній діяльності. Разом з тим, одним із завдань є вивчення та пізнання міжнародних соціальних стандартів у сфері праці, забезпечення права на відпочинок й дозвілля, права на гідний рівень життя і соціальний захист, права на пенсійне забезпечення, захисті соціальних прав, а також механізми їх реалізації.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- *здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу* визначається через: критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять при вивченні міжнародних соціальних стандартів, зокрема на межі предметних галузей; уміння розв'язувати складні непередбачувані задачі й проблеми у сфері забезпечення соціальними стандартами, що передбачає збирання та інтерпретацію даних, вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів; здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності;

- *знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності* визначається через: уміння розв'язувати складні непередбачувані задачі й проблеми у сфері забезпечення соціальними стандартами, що передбачає збирання та інтерпретацію даних національного законодавства відповідно до міжнародних норм, вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів до їх розуміння; зрозуміле і недвозначне донесення висновків, а також знань та пояснень, ідей, проблем, рішень, що їх обґрунтовують власного досвіду до фахівців і нефахівців в галузі професійної діяльності; відповідальність за розвиток професійного знання і практик окремих осіб та/або груп осіб, оцінку стратегічного розвитку команди.

Фахові(предметні) компетентності:

- *здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві* визначається через: концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень національного й міжнародного права, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності; зрозуміле і недвозначне донесення висновків, а також знань та пояснень, ідей, проблем, рішень, що їх обґрунтовують, фахівці і нефахівці в галузі забезпечення міжнародними соціальними стандартами;

- *здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права* визначається через: концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень міжнародного права, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності; зрозуміле і недвозначне донесення висновків, а також знань та пояснень, ідей, проблем, рішень, що їх обґрунтовують, власного досвіду до фахівців і нефахівців в галузі професійної діяльності; здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності;

- *знання і розуміння права Європейського Союзу* визначається через: концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень європейського права, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності; використання іноземних мов у професійній діяльності; здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності;

- *знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання* визначається через: концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень науки трудового права, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності; здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності; нести відповідальність за розвиток професійного знання і практик окремих осіб; оцінку стратегічного розвитку команди;

- *здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції* визначається через: уміння розв'язувати складні непередбачувані задачі й проблеми у сфері реалізації міжнародних соціальних стандартів, що передбачає збирання та інтерпретацію даних, вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів; зрозуміле і

недвозначне донесення висновків, а також знань та пояснень, ідей, проблем, рішень, що їх обґрунтовують, власного досвіду до фахівців і нефахівців в галузі професійної діяльності;

- *здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності* визначається через: критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у вивченні міжнародних соціальних стандартів, зокрема на межі предметних галузей; уміння розв'язувати складні непередбачувані задачі й проблеми у сфері забезпечення соціальних стандартів, що передбачає збирання та інтерпретацію даних, вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів; зрозуміле і недвозначне донесення висновків, а також знань та пояснень, ідей, проблем, рішень, що їх обґрунтовують, власного досвіду до фахівців і нефахівців в галузі професійної діяльності; прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування до забезпечення соціальних прав особи на національному рівні;

- *здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення* визначається через: уміння розв'язувати складні непередбачувані задачі й проблеми у сфері міжнародних соціальних стандартів, що передбачає збирання та інтерпретацію даних, вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів; зрозуміле і недвозначне донесення висновків, а також знань та пояснень, ідей, проблем, рішень, що їх обґрунтовують, власного досвіду до фахівців і нефахівців в галузі професійної діяльності; прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах їх гарантування особам, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

Програмні результати навчання:

- здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблематики і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми;
- використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
- складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами;
- пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту;
- доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло;
- вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;
- працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи;
- виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи;
- демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права;
- застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- надавати консультації щодо можливих способів забезпечення соціальних прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	4
самостійна робота	76

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
5	081 Право	3	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин
------	-----------------

	лекції	заняття	сам. роб.
Модуль I. Загальна частина			
Тема 1. Міжнародні соціальні стандарти: загальні положення	2	-	9
Тема 2. Джерела міжнародних соціальних стандартів	-	-	10
Модуль II. Особлива частина			
Тема 3. Міжнародні соціальні стандарти у сфері праці	-	2	10
Тема 4 Міжнародні соціальні стандарти права на відпочинок і дозвілля	2	-	9
Тема 5 Міжнародні соціальні стандарти права на гідний рівень життя	2	-	9
Тема 6 Міжнародні соціальні стандарти права на соціальне забезпечення	-	2	10
Тема 7 Міжнародні соціальні стандарти права на пенсійне забезпечення	2	-	9
Тема 8 Стандарти в галузі захисту соціальних прав. Реалізація міжнародних соціальних стандартів	2	-	10
ЗАГ.:	10	4	76
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається Положенням про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 10.10.2010 р. (зі змінами та доповненнями) – <i>текст розміщений на сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННІОІ.pdf</i>		
Вимоги до письмових робіт	<p>Студенти заочної форми навчання на семінарських заняттях виконують тести з тем, які виносяться на лекційні, семінарські заняття та на самостійне опрацювання. Теми вказані у методичних вказівках для семінарських занять та самостійної роботи студентів заочної форми навчання. https://kctap.pnu.edu.ua/заочна-форма-навчання-5/.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) студенти можуть виконувати додаткові індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kctap.pnu.edu.ua/заочна-форма-навчання-5/.</u></p>		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена р. 4 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – залік. Вивчення дисципліни завершується написанням залікової роботи. На залік виносяться 4 описових питання, які оцінюються: 1 і 2 питання по 20 балів; 3 і 4 питання оцінюються по 30 балів. В сукупності – 100 балів.		
7. Політика навчальної дисципліни			
Письмові роботи:			

Планується виконання здобувачами декількох видів письмових робіт: письмових тестових завдань за темами, винесеними на семінарське заняття та самостійне опрацювання, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо <https://ktetap.pnu.edu.ua/заочна-форма-навчання-5/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття.

8. Рекомендована література

1. Анакіна Т.М., Комарова Т.В., Трагнюк О.Я., Яковюк І.В. Право Європейського Союзу: основи теорії. Підручник. Харків: Право, 2019. 360с.
2. Іншин М.І. Трудове право України. Підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 600с.
3. Клименко А.Л. Стандарти і гарантії соціального забезпечення: міжнародно-правовий і вітчизняний контекст. Монографія. Харків: Юрайт, 2019. 176с.
4. Міжнародні соціальні стандарти. Навчальний посібник. За заг. ред. В. В. Жернакова. Харків: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. 121 с.
5. Наливайко Л.Р., Степаненко К.В. Міжнародно-правові стандарти прав людини. Навчальний посібник. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184с.
6. Прецедентне право Європейського суду з прав людини щодо захисту прав уразливих верств населення = Case-Law of ECHR on Hr`S Protection of Vulnerable People and Groups: навч. посіб. / О. О. Гайдулін, В. Ю. Худолей, І. М. Шаркова. Київ : МНТУ, 2019. 310 с.
7. Сироїд Т.Л. Основи права Європейського союзу. Підручник. Харків: Право, 2020. 590с.
8. Ярошенко О.М. Право соціального забезпечення. Підручник. Харків: Право, 2019. 376с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичному посібнику:

Кохан Н.В. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять та забезпечення самостійної роботи з навчальної дисципліни «Міжнародні соціальні стандарти» для студентів заочної форми навчання навчально-наукового юридичного інституту;

<https://ktetap.pnu.edu.ua/заочна-форма-навчання-5/>

Викладач:

к.ю.н., доц. Наталія КОХАН